

וְתַקַּח רַבָּקָה אֶת בְּנֵי עֵשָׂו וְגו', (בראשית כז) אֵלֶּיךָ אֵינִי
 לְבוֹשִׁין דְּרוּחַ עֵשָׂו מִנְמָרוֹד, וְאֵלֶיךָ לְבוֹשִׁי
 יָקָר דִּהְיוּ מִן אָדָם הָרֵאשֹׁן, וְאַתָּה לִידָא דְנְמָרוֹד,
 וְבָהּ הָיָה צַד צִידָה נְמָרוֹד, דְּכַתִּיב, (בראשית י) הוּא הָיָה
 גְבוּר צִיד לְפָנַי יי וְגו', וְעֵשָׂו נָפַק לְחַקְלָא, וְאַנְחָ בֵּיהּ
 קָרְבָא בְּנְמָרוֹד וְקַטְל לֵיהּ, וְנָסַב אֵלֶיךָ לְבוֹשִׁין מִנִּיחָ,
 הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית כה) וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא
 עֵיפָ, וְאוֹקְמוּתָ. כְּתִיב הָכָא וְהוּא עֵיפָ, וְכַתִּיב הָתָם
 כִּי עֵיפָה נַפְשִׁי לְהַרְגִים. (ירמיה ד)

וְעֵשָׂו הָיָה סָלִיק לִזְנוֹן לְבוֹשִׁין לְגַפְתָּהּ דְּרַבָּקָה,
 וְבָהּ הָיָה נָפִיק וְצַד צִידָה, וְהוּא יוֹמָא לָא
 נָטַל לִזְנוֹן, וְנָפַק לְחַקְלָא וְאַתְעַכְבַּ תַּמָּן. וְכֵד הָיָה לְבִישׁ
 לִזְנוֹן עֵשָׂו, לָא הָיוּ סָלְקִין רִיחִין כָּלְל. כִּיּוֹן דְּלְבִישׁ לִזְנוֹן
 יַעֲקֹב, כִּדִּין תַּבְתָּ אַבְדָּה לְאַתְרָהּ, וְסָלְקוּ רִיחִין. כִּיּוֹן

לשון הקודש

שְׂכָתוּב וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵיפָ.
 וּבְאַרְוִיחָ, כְּתוּב כָּאן וְהוּא עֵיפָ, וְכַתוּב
 שָׁם (ירמיה ד) כִּי עֵיפָה נַפְשִׁי לְהַרְגִים.
 וְעֵשָׂו הָיָה מַעֲלָה אֶת אוֹתָם הִלְבוּשִׁים
 לְרַבָּקָה, וּבְהֵם הָיָה יוֹצֵא וְצַד צִידָה,
 וְאוֹתוֹ הַיּוֹם לָא לָקַח אוֹתָם, וַיָּצֵא לְשָׂדֶה
 וְהִתְעַכְבַּ שָׁם. וּכְשֶׁעֵשָׂו הָיָה לּוֹבֵשׁ
 אוֹתָם, לָא הָיוּ מַעֲלִים רִיחוֹת כָּלְל. כִּיּוֹן
 שִׁיעֲבַב לְבַשׁ אוֹתָם, אִזְ שָׂבָה הָאֲבָדָה

שָׁלוֹ, וְעַל כֵּן וַיָּבֵא לוֹ זֵינ וַיִּשְׁתֶּה.
 וְתַקַּח רַבָּקָה אֶת בְּנֵי עֵשָׂו וְגו'. אֵלוֹ
 הִלְבוּשִׁים שְׁהַרוּחַ עֵשָׂו מִנְמָרוֹד, וְאַלְהָ
 לְבוֹשִׁי כְבוֹד, שְׁהִיוּ מֵאָדָם הָרֵאשֹׁן,
 וְכָאוּ לִידֵי נְמָרוֹד, וּבְהֵם הָיָה צַד צִידָה
 נְמָרוֹד, שְׂכָתוּב (בראשית י) הוּא הָיָה גְבוּר
 צִיד לְפָנַי ה' וְגו'. וְעֵשָׂו יוֹצֵא לְשָׂדֶה
 וְנִלְחַם בְּקָרְבַּ עִם נְמָרוֹד וְהָרַג אוֹתוֹ,
 וְלָקַח מִמֶּנּוּ אֶת הִלְבוּשִׁים הִלְלוּ. וְהוּ

דְּשׁוּפְרִיָּה דְיַעֲקֹב, שׁוּפְרִיָּה דְאָדָם הָוָה. וּבְגִין כֶּךָ
אֶהְדְּרוּ בְּהֵיָא שַׁעְתָּא לְאַתְרֵיהּוּ, וּסְלִיקוּ רִיחִין.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שׁוּפְרִיָּה דְיַעֲקֹב (הָיָה) דְאִיהוּ שׁוּפְרִיָּה
דְאָדָם אִיךְ אֶפְשָׁר, וְהָא תְּנִינָן, תְּפוּחַ עֲקֹבוּ
דְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, מִכְּהָה גִלְגַּל חֲמָה. וְאִי תִימָא דְכֶךָ
הָוָה יַעֲקֹב. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאִי הָכִי הָוָה,
בְּקַדְמוּתָא עַד לָא חָב אָדָם הָרֵאשׁוֹן, לָא הָוּוּ יְכַלִּין
כָּל בְּרִיין לְאַסְתַּכְּלָא בְּשׁוּפְרִיָּה. פִּינּוֹן דְחֲטָא, אֶשְׁתַּיִ
שׁוּפְרִיָּה וְנִתְמַאָד רומיָה וְאַתְעֵבִיד בַּר מָאָה אִמִּין.

וְהָא חָזִי, שׁוּפְרִיָּה דְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, רָזָא אִיהוּ,
דְמַהִימְנוּתָא עֲלָאָה תְלֵיא בְּהָהוּא שׁוּפְרָא,
וּבְגִין כֶּךָ, (תהלים ז) וַיְהִי נָעַם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ. וּכְתִיב,
(תהלים כז) לַחֲזוֹת בְּנַעַם יְיָ, וְדָא הוּא שׁוּפְרִיָּה דְיַעֲקֹב
וְדָאִי, וְכֵלָא רָזָא עֲלָאָה אִיהוּ.

לשון הקודש

הָיָה. בְּרֵאשׁוֹנָה טָרַם חֲטָא אָדָם
הָרֵאשׁוֹן, לָא הָיוּ יְכוּלִים כָּל הַבְּרִיּוֹת
לְהַסְתַּכְּלָא בְּזַפְיוּ. פִּינּוֹן שְׁחֲטָא, הַשְׁתַּנָּה
יָפִיו וְרוּמוֹ הַנְּמָד, וְנַעֲשָׂה בֶן מָאָה
אֲמוֹת.

וּבָא וּרְאָה, יָפִיו שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן הוּא
סוּד, שְׁחֲאֲמוּנָה הַעֲלִינָה תְלוּנָה בְּיָפִי
הַהוּא, וּמִשּׁוּם כֶּךָ (תהלים ז) וַיְהִי נָעַם ה'
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּכְתוּב (שם כז) לַחֲזוֹת בְּנַעַם

לְמִקּוּמָה וְהַעֲלוּ רִיחֹת, מִשּׁוּם שְׁיָפִיו שֶׁל
יַעֲקֹב הָיָה יָפִיו שֶׁל אָדָם, וּמִשּׁוּם כֶּךָ
חָזְרוּ בַשָּׁעָה הַהִיא לְמִקּוּמָם וְהַעֲלוּ
רִיחֹת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, יָפִיו שֶׁל יַעֲקֹב וְהָיָה
שֶׁהוּא יָפִיו שֶׁל אָדָם אִיךְ אֶפְשָׁר? וְהָרִי
שְׁנִינּוּ, תְּפוּחַ עֲקֹבוּ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן
מִכְּהָה גִלְגַּל חֲמָה, וְאִם תֵּאמַר שְׁכַךְ הָיָה
יַעֲקֹב? אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאִי שְׁכַךְ

וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. תָּא חַזִּי, וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ הַבְּגָדִים לֹא כְּתִיב, אֲלֵא רֵיחַ בְּגָדָיו. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (תהלים קד) עוֹטָה אֹר כִּשְׁלֵמָה נוֹטָה שָׁמַיִם כִּיְרִיעָה. דְּבַר אַחַר (נ"א דא הוא) וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. דְּכִיּוֹן דְּאַלְבִּישׁ לֹון יַעֲקֹב, סְלִיקוּ רֵיחִין כַּהֵיא שְׁעֵתָא, וְעַד דְּלֹא אָרַח (דְּאַרַח) רֵיחִין דְּלְבוּשֵׁיהּ, לֹא בְּרַכִּיָּה, דְּהָא כְּדִין (לֹא) יָדַע דְּאַתְחַזִּי הוּא לְאַתְבָּרְכָא, דְּאִי לֹא אֶתְחַזִּי לְאַתְבָּרְכָא, לֹא סְלִיקוּ כָּל הַנִּי רֵיחִין קְדִישִׁין כַּהֲדִיָּה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ.

וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנֵי כְּרִית שְׂדֵה אֲשֶׁר בָּרְכוּ יִי. (בראשית כז) וַיֹּאמֶר, מְלָה סְתִיב הוּא. אִית דְּאַמְרֵי שְׂכִינְתָא הֵוֹת, וְאִית דְּאַמְרֵי יַעֲחֵק הָוָה. כְּרִית שְׂדֵה אֲשֶׁר בָּרְכוּ יִי, מָאן שְׂדֵה, דָּא שְׂדֵה דְתַפּוּחִים.

לשון הקודש

שְׁלֵא הָרִיחַ (וְשִׁמְרִית) אֶת רֵיחַ לְבוּשׁוֹ לֹא בְּרַךְ אוֹתוֹ, שְׁהָרִי אֲזִי וְלֹא יָדַע שְׁהוּא רְאוּי לְהִתְבָּרֵךְ. שְׁאִם לֹא רְאוּי לְהִתְבָּרֵךְ, לֹא הָיוּ עוֹלָיִם כָּל הָרִיחוֹת הַקְּדוּשִׁים הַלְלוּ עִמּוֹ. וְהוּוּ שְׂכִינְתוֹב וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ.

וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנֵי כְּרִית שְׂדֵה אֲשֶׁר בָּרְכוּ ה', וַיֹּאמֶר - דְּבַר נְסִתָּר הוּא. יֵשׁ אוֹמְרִים שְׁהִנְתָּה הַשְּׂכִינְתָּה, וַיֵּשׁ אוֹמְרִים

ה'. וְהוּוּ וְדֵאִי יָפִיז שֶׁל יַעֲקֹב, וְהַכֵּל הוּא סוּד עֲלִיּוֹן.

וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ. בֹּא רְאֵה, וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ הַבְּגָדִים לֹא כְּתוּב, אֲלֵא רֵיחַ בְּגָדָיו, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (שם קד) עוֹטָה אֹר כִּשְׁלֵמָה נוֹטָה שָׁמַיִם כִּיְרִיעָה. דְּבַר אַחַר (וְהוּוּ) וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ - שְׁכִינְתָּה שְׁהִלְבִּישׁ אוֹתָם יַעֲקֹב, הַעֲלוּ רִיחוֹת בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה. וְעַד

שָׁדָה דְּאַבְהֵן עֲלָאִין (תמיד) סְמִיכוּ לִיהּ וּמִתְקַנִּין לִיהּ.
 וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב
 דְּגָן וְתִירוֹשׁ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָאִי קָרָא
 אוֹקְמוּהָ, אֲבָל (פֶּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר) תָּא חַוִּי, (תהלים קכ) שִׁיר
 הַמַּעֲלוֹת אֶל יְיָ בַּעֲרַתָּה לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי. כַּמָּה שִׁירִין
 וְתוֹשְׁבָחַן אָמַר דָּוִד מִלְכָּא קַמִּי קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
 וְכֹלָא בְּגִין לְאַתְקַנָּא דְרַגְיָהּ וּלְמַעַבְדָּא לִיהּ שְׁמָא, כַּמָּה
 דְּאַתְּ אָמַר, (שמואל ב' ח) וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם, וְשִׁירְתָּא דָּא אָמַר
 (ס"א ל"ג ליה) כִּד חֲמָא עוֹבְדָא דָּא לְיַעֲקֹב. (ס"א ד' יַעֲקֹב).

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, יַעֲקֹב אָמַר שִׁירְתָּא דָּא (דְּהָא),
 בְּשַׁעֲתָא דְּאָמַר לִיהּ אֲבִיו, (בראשית כז) וְנָשָׂא נָא
 וְאַמְשֹׁךְ בְּנֵי הָאֵתָהּ זֶה בְּנֵי עֲשׂוֹ אִם לֹא, כִּדִּין (ד"א
 בְּגִין) דְּהָוָה (הָוָה) (דף קמג ע"א) יַעֲקֹב בְּעָאקוּ סְגִי, דְּדַחִיל

לשון הקודש

ברוך הוא, והכל כְּדִי לְהִתְקַיֵּן אֵת
 דְּרַגְתָּו וְלַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (שמואל-ב' ח) וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם. וְהַשִּׁירָה הַזֹּאת
 אָמַר (לז) כְּשֶׁרָאָה הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה לְיַעֲקֹב
 וְשָׁלַח יַעֲקֹב.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, יַעֲקֹב אָמַר הַשִּׁירָה
 הַזֹּאת וְשֶׁהָרִין בְּשַׁעֲתָא שֶׁאָמַר לוֹ אֲבִיו וְנָשָׂא
 נָא וְאַמְשֹׁךְ בְּנֵי הָאֵתָהּ זֶה בְּנֵי עֲשׂוֹ אִם
 לֹא. אִזּוֹ מִשְׁוֹם שֶׁהָיָה וְהָיָה יַעֲקֹב בְּעָרָה
 גְּדוֹלָה, שֶׁפָּתַח שֶׁאֲבִיו יִכִּיר אוֹתוֹ וְיוֹדַע

שֶׁיַּעֲקֹב הָיָה. כִּרְיִת שָׁדָה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ הִ'
 – מִי הַשָּׁדָה? זֶה שָׁדָה הַתְּפוּחִים, הַשָּׁדָה
 שֶׁהָאֲבוֹת הָעֲלִיּוֹנִים (הַמְּדִיִּים) סוֹמְכִים
 אוֹתוֹ וּמִתְקַנִּים אוֹתוֹ.

וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי
 הָאָרֶץ וְרֹב דְּגָן וְתִירוֹשׁ. אָמַר רַבִּי אַבָּא,
 הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאַרְוָהּ, אֲבָל וּפְתַח רַבִּי אַבָּא
 וְאָמַר כֹּא רָאָה, שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל הִ'
 בַּעֲרַתָּה לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי. כַּמָּה שִׁירוֹת
 וְתוֹשְׁבָחוֹת אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ

וְאָבוֹי יָדַע לִיָּה וְאֶשְׁתַּמּוּדַע קַמִּיָּה. מַה כְּתִיב, (בראשית כז)
 וְלֹא הִבִּירוּ כִּי הָיוּ יָדָיו כִּיָּדֵי עֲשׂוֹ אָחִיו שְׁעִירוֹת
 וַיִּבְרַכְהוּ. כִּדִּין אָמַר, (תהלים קכ) אֵל יִּ בַּצָּרְתָּה לִּי
 קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי.

יִּ הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְׁפַּת שְׁקַר מִלְּשׁוֹן רְמוּזָה, (שם) דָּא
 הוּא דִרְגָא דְעֲשׂוֹ שְׂרִיָּא בֵּיה, דְאִיהוּ שְׁפַת שְׁקַר
 שְׁפַת שְׁקַר, בְּשַׁעְתָּא דְאִיְתִי הַהוּא חוּזָא
 לְזוּטִין עַל עֲלָמָא, וּבְחַפִּימוּ וּבְעַקִּימוּ אִיְתִי לְזוּטִין.
 דְאֵתְלִטִּיא עֲלָמָא.

תָּא חוּזִי, בְּשַׁעְתָּא דְאָמַר יַצְחָק לְעֲשׂוֹ, (בראשית כז) וַיֵּצֵא
 הַשְּׂדֵה וַעֲזוּדָה לִי צִידָה, בְּה"א, וְאוֹקְמוּהָ. וְנָפַק
 עֲשׂוֹ בְגִין דִּיתְפָּרֵךְ מִיַּצְחָק, דְקָאמַר לִיָּה, (בראשית כז)
 וַאֲבִרְכָכָה לְפָנַי יִּ, דְאֵלוֹ אָמַר וַאֲבִרְכָכָה וְלֹא יִתִּיר,
 יְאוּת. כִּיּוֹן דְאָמַר לְפָנַי יִּ, בְּהַהִיא שַׁעְתָּא אֲזִדְעִזַּע
 כְּרִסִּי יִקְרָא דְקָדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אָמַרְתָּ, וְמָה דִיפּוּק

לשון הקודש

קָלָלוֹת, שְׁהִתְקַלַּל הָעוֹלָם.
 בַּא רְאָה, בְּשַׁעְתָּא שְׁאָמַר יַצְחָק לְעֲשׂוֹ,
 וַיֵּצֵא הַשְּׂדֵה וַעֲזוּדָה לִי צִידָה, בְּה"א,
 וּבַארוּהָ, וַיֵּצֵא עֲשׂוֹ כְּדִי שְׁיִתְפָּרֵךְ
 מִיַּצְחָק, שְׁאָמַר לוֹ וַאֲבִרְכָכָה לְפָנַי הִי.
 שְׁאֵלוֹ אָמַר וַאֲבִרְכָכָה וְלֹא יוֹתֵר – יָפָה.
 כִּיּוֹן שְׁאָמַר לְפָנַי הִי, בְּאוֹתָהּ הַשַּׁעְתָּא
 הַזֵּדְעִזַּע כְּפַסָּא כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ

לְפָנָיו. מַה כְּתוּב? וְלֹא הִבִּירוּ כִּי הָיוּ
 יָדָיו כִּיָּדֵי עֲשׂוֹ אָחִיו שְׁעִירַת וַיִּבְרַכְהוּ. אֲזִ
 אָמַר, אֵל הִי בַּצָּרְתָּה לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי.
 הִי הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְׁפַּת שְׁקַר מִלְּשׁוֹן
 רְמוּזָה. זוּהִי הַדְּרָגָה שְׁעֲשׂוֹ שְׂרִוִי בְּה,
 שְׁהִיא שְׁפַת הַשְּׁקַר וְמָה הוּא. שְׁפַת שְׁקַר,
 בְּשַׁעְתָּא שְׁהִבִּיא אוֹתוֹ הִנְחֵשׁ קָלָלוֹת עַל
 הָעוֹלָם, וּבְהַתְחַפְּמוֹת וּבְעַקִּמִּימוֹת הִבִּיא

חַוִּיָּא מֵאִינוּן לְוֹטִין, וַיִּשְׁתָּאֵר יַעֲקֹב בְּהוּ.

בְּהֵיָא שְׁעָתָא, אֲזִדְמֵן מִיכָאֵל וְאַתָּא קַמִּיה דְיַעֲקֹב,

וּשְׂכִינְתָּא בְּתַדִּיה, וַיִּדַע יַצְחָק, וְחָמָא לְגִן

עַדן בְּתַדִּיה דְיַעֲקֹב, וּבְרַכִּיה קַמִּיה. וְכַד עָאֵל עֲשׂו,

עָאֵל בְּתַדִּיה גִּיהֲנָם. וְעַל דָּא (בראשית כז) וַיִּתְרַד יַצְחָק

חֲרָדָה גְדוֹלָה עַד מָאֵר, דְּחָשַׁב דְּלֹא הוּוּ עֲשׂו בְּהֵיָא

סְטָרָא, פְּתַח וְאָמַר, (בראשית כז) וְאֲבִרְכְּהוּ גַם בְּרוּךְ יְהִיָּה.

בְּגִין כֵּן, אֲזִדְמֵן יַעֲקֹב בְּחֲכֻמָּתָא וּבְעֻקְמוֹ דְאִיְתִי

בְּרַכָּאן עֲלֵיה דְיַעֲקֹב דְאִיהוּ כְּגוֹנָא דְאָדָם

הָרָאשׁוֹן, וְאַתְנַטְלוּ מִתְּהוּא חוּיָּא דְאִיהוּ שְׁפַת שְׁקָר.

דְכַמָּה שְׁקָרָא אָמַר, וּכְמָה מְלִי דְשְׁקָרָא עֵבֵד, בְּגִין

לְאַטְעָאָה וּלְאִיְתָאָה לְוֹטִין עַל עֲלֻמָּא. בְּגִין כֵּן,

אַתָּא יַעֲקֹב בְּחֲכֻמָּה וְאַטְעִי לְאִבּוּי, בְּגִין לְאִיְתָאָה

בְּרַכָּאן עַל עֲלֻמָּא, וּלְנַטְלָא מִנִּיה מַה דְמִנַּע מֵעֲלֻמָּא.

לשון הקודש

משום כך הזדמן יעקב בחכמה ובעקמומיות שהביא פרכות על יעקב, שהוא כמו אדם הראשון, וננטלו מאותו הנחש, שהוא שפת שקר. שפמה שקר אמר, וכמה דברי שקר עשה כדי להטעות ולהביא קללות על העולם. משום כך בא יעקב בחכמה והטעה את אביו, כדי להביא פרכות על העולם ולפול מפניו מה שפנע מן

הוא. אמרה, ומה שיצא נחש מאותן הקללות וישתאר יעקב.

בשעה ההיא הזדמן מיכאל, ובא לפני יעקב והשכינה עמו. וידע יצחק, וראה את זן עדן עם יעקב וברכו לפניו. וכשנכנס עשו, נכנס עמו גיהנם, ועל פי ויתרד יצחק חרדה גדולה עד מאד, שחשב שעשו לא היה בעד ההוא. פתח ואמר, ואברכהו גם ברוך יהיה.

וּמִדָּה לְקַבֵּל מִדָּה הָיְתָה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים קט) וַיֵּאָהֵב
 קַלְלָה וַתְּבוֹאֶהוּ וְלֹא חָפֵץ בְּבִרְכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ.
 עֲלִיָּה כְּתִיב, (בראשית ג) אָרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וּמִכָּל
 חַיַּת הַשָּׂדֶה. וְאַשְׁתָּאֵר בֵּית לְדָרֵי דָרִין, וְאַתָּא יַעֲקֹב
 וְנָטִיל מִנִּיהַ בְּרַכָּאן.

וּבֵן יוֹמוֵי דְאָדָם, אֲזִדְמֵן יַעֲקֹב לְנִטְלָא מִהֵהוּא
 חַיִּינָא, כֹּל הַנִּי בְרַכָּאן, וְאַשְׁתָּאֵר אִיהוּ בְּלוֹוִטִין
 וְלֹא נָפַק מִנִּיהוּ. וְדוֹד אָמַר בְּרוּחַ קְדִישָׁא, (תהלים קכ)
 מַה יִּתֵּן לָךְ וּמַה יוֹסִיף לָךְ לְשׁוֹן רַמְיָה חֲצִי גְבוּר
 שְׁנוּנִים. מַה אִיכְפַּת לִיָּה לְהֵהוּא חַיִּינָא בִישָׂא, דְאַיִתִּי
 לְוֹטִין עַל עֲלָמָא. כְּמַה דְאַמְרוּ, נְחָשׁ נוֹשֵׁף וּמְמִית,
 וְלִית לִיָּה הִנָּאָה מִנִּיהַ.

לְשׁוֹן רַמְיָה, דְרַמֵּי לִיָּה לְאָדָם וְלֹאֲתִתִּיהַ, וְאַיִתִּי
 בִישָׂא עֲלִיָּה וְעַל עֲלָמָא. לְבַתָּר אַתָּא יַעֲקֹב,

לשון הקודש

הַלְלוּ, וְהוּא נִשְׁאָר עִם קַלְלוֹת וְלֹא יֵצֵא
 מִכֶּם. וְדוֹד אָמַר בְּרוּחַ הַקְּדִישׁ, (תהלים קכ)
 מַה יִּתֵּן לָךְ וּמַה יוֹסִיף לָךְ לְשׁוֹן רַמְיָה
 חֲצִי גְבוּר שְׁנוּנִים. מַה אִכְפַּת לְאוֹתוֹ
 הַנְּחָשׁ הִרְעַ שְׂהֵבִיא קַלְלוֹת עַל הָעוֹלָם,
 כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ, נְחָשׁ נוֹשֵׁף וּמְמִית, וְאִין לוֹ
 מִמֶּנּוּ הִנָּאָה.

לְשׁוֹן רַמְיָה – שְׂרַמָּה אֶת אָדָם וְאַשְׁתוֹ

הָעוֹלָם. וּמִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה הָיְתָה, וְעַל בֵּן
 כְּתוּב (תהלים קט) וַיֵּאָהֵב קַלְלָה וַתְּבוֹאֶהוּ
 וְלֹא חָפֵץ בְּבִרְכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ. עֲלִיו
 כְּתוּב (בראשית ג) אָרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה
 וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה. וְנִשְׁאָר בּוֹ לְדָרֵי
 דוֹרוֹת, וּבָא יַעֲקֹב וְנָטִיל מִמֶּנּוּ הַבְּרַכּוֹת.
 וּמִיָּמִיו שָׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן נוֹעַד יַעֲקֹב
 לְטַל מִהַנְּחָשׁ הַהוּא אֶת כָּל הַבְּרַכּוֹת

וְנָטִיל מִדִּילִיָּה כָּל אֵינוֹן בְּרַבָּאן. חֲצִי גְבוּר שְׁנוּנִים,
 דָּא עֲשׂוּ דְנָטֵר דְּבָבוּ (נ"א דְאֲנוּיִם) לְיַעֲקֹב עַל אֵינוֹן
 בְּרַבָּאן, כְּמָה דְאֵת אָמֵר, (בראשית כז) וַיִּשְׁטֹם עֲשׂוּ אֵת
 יַעֲקֹב עַל הַבְּרָכָה וְגו'. (ד"א ל"ג תא תו)

וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, הָא
 מְלֵעִילָא וּמִתְתָא בְּחַבּוּרָא חָדָא. וְרוּב דְּגֵן
 וְתִירוֹשׁ, הָא אוּקְמוּהָ. אֲבָל כְּדַכְתִּיב, (תהלים לז) וְלֹא
 רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב וְזָרְעוֹ מִבְּקֵשׁ לֶחֶם. תָּא חַוִּי, (שם)
 נֶעַר הָיִיתִי וְגו' וְאוּקְמוּהָ, הָא קָרָא שָׂרוּ שֶׁל עוֹלָם
 אָמְרוּ וְכו'. וּבְגִין כֶּךָ אָמֵר וְרוּב דְּגֵן וְתִירוֹשׁ.

יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאוֹמִים, בְּזִמְנָא
 דְּשָׁלִיט שְׁלֵמָה מְלָכָא בִירוּשָׁלַם, דְּכַתִּיב,
 (דברי הימים ב ט) וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ וְגו' מְבִיאִים אִישׁ
 מִנְחָתוֹ וְגו'. (בראשית כז) וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאוֹמִים, בְּזִמְנָא

לשון הקודש

אֲבָל כְּפִתּוּב וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב
 וְזָרְעוֹ מִבְּקֵשׁ לֶחֶם. בֹּא רָאָה, נֶעַר הָיִיתִי
 וְגו', וּבְאֵרוּחַ - הַפְּסוּק הַזֶּה אָמֵר אוֹתוֹ
 שָׂרוּ שֶׁל עוֹלָם וְכו'. וּמִשּׁוּם כֶּךָ אָמֵר וְרוּב
 דְּגֵן וְתִירוֹשׁ.

יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאוֹמִים -
 בְּזִמְנָן שֶׁשָׁלַט שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ בִירוּשָׁלַם,
 שְׁפִתּוּב וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ וְגו' מְבִיאִים
 אִישׁ מִנְחָתוֹ וְגו'. וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאוֹמִים -

וְהִבִּיא רַע עָלָיו וְעַל הָעוֹלָם. אַחַר כֶּךָ בֹּא
 יַעֲקֹב וְנָטַל מִשְׁלוֹ אֵת כָּל אוֹתָם
 הַבְּרָכוֹת. חֲצִי גְבוּר שְׁנוּנִים - זֶה עֲשׂוֹ
 שֶׁשָּׁמֵר שְׁנֵאָה וְשֶׁהִפְחִידוּ לְיַעֲקֹב עַל אוֹתָן
 הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁטֹם עֲשׂוּ אֵת
 יַעֲקֹב עַל הַבְּרָכָה וְגו'. וּבֹא רָאָהוּ.

וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי
 הָאָרֶץ - הִנֵּה מְלַמְעָלָה וּמִמְטָה בְּחַבּוּר
 אַחַד. וְרוּב דְּגֵן וְתִירוֹשׁ - הִנֵּה פְרִשׁוּהָ,

דִּיִּיתִי מִלְפָּא מְשִׁיחָא, דְּכַתִּיב, (תהלים עב) וַיִּשְׁתַּחֲוּ לֹא
 כָּל מַלְכִים. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כֹּלָּא בְּזַמְנָא דִּיִּיתִי
 מִלְפָּא מְשִׁיחָא, כְּדַכְתִּיב וַיִּשְׁתַּחֲוּ לֹא כָּל מַלְכִים כָּל
 גִּוִּים יַעֲבֹדוּהוּ.

הָיָה גְבִיר לְאַחִיד, הָיָה, וְלֹא אָמַר הָיָה, אִם תִּהְיֶה.
 אֵלָּא דָּא רָזָא עֲלָאָה דְּמַהִימְנוּתָא, דְּאֵלִין
 אֲתָוּן אֲנֹן רַזִּי דְּמַהִימְנוּתָא. ה' לְעִילָא, וְאִ"ו
 בְּאַמְצַעִיתָא, ה' לְבַתָּר. וּבְגִין כֶּךָ אָמַר, הָיָה גְבִיר
 לְאַחִיד, לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהוּ וְלִרְדָּאָה לֹון, בְּזַמְנָא דְּאֲתָא
 דְּדוּד מִלְפָּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כֹּלָּא אִיהוּ בְּזַמְנָא דִּיִּיתִי
 מִלְפָּא מְשִׁיחָא, דְּהָא בְּגִין דְּעֲבָרוּ יִשְׂרָאֵל עַל פְּתַגְמֵי
 אֲוִרֵיתָא, כְּדִין (בראשית כז) וּפְרָקַת עָלוּ מֵעַל צְוֹאֲרֶךְ.

וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כָּל הַיְּמֵי
 בְּרַכָּאן מִסְטָרָא דְּחוֹלְקִיָּה דִּיעֲקֹב הוּוּ וּמְדִילִיָּה

לשון הקודש

הַאֲמוּנָה. ה' לְמַעְלָה, וְאִ"ו בְּאַמְצַע, ה'
 אַחַר כֶּךָ. וּמִשּׁוּם כֶּךָ אָמַר הָיָה גְבִיר
 לְאַחִיד, לְשִׁלְטַת עֲלֵיהֶם וְלִרְדוּת אוֹתָם
 בְּזַמֵּן שְׁבָא דְּדוּד הַמֶּלֶךְ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר,
 הַכֹּל הוּא בְּזַמֵּן שְׁבָא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ,
 שְׁהָרֵי מִשּׁוּם שְׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל דְּכַרִּי
 הַתּוֹרָה, אִזּוּ וּפְרָקַת עָלוּ מֵעַל צְוֹאֲרֶךְ.
 וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כָּל

בְּזַמֵּן שְׁבָא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׁכַתּוּב
 וַיִּשְׁתַּחֲוּ לֹא כָּל מַלְכִים. רַבִּי יְהוּדָה
 אָמַר, הַכֹּל בְּזַמֵּן שְׁבָא הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ,
 כְּפַתּוּב (תהלים עב) וַיִּשְׁתַּחֲוּ לֹא כָּל מַלְכִים
 כָּל גִּוִּים יַעֲבֹדוּהוּ.

הָיָה גְבִיר לְאַחִיד. הָיָה, וְלֹא אָמַר הָיָה
 אִם תִּהְיֶה. אֵלָּא זֶה סוּד עֲלִיוֹן שֶׁל
 הַאֲמוּנָה, שְׁהָאוֹתִיוֹת הַלְלוּ הֵן סוּדוֹת

נָטַל, וְאֵלֵין בְּרָכָאן הָוּה קָא בָּעֵי יַעֲחֵק לְבָרְכָא לִיה
לְעִשׂוֹ, וּבְגִין כִּךְ עֲבַד קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְגַרְם לִיה
לְיַעֲקֹב לְנִטְלָא מִדִּילִיה.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְהֵהוּא נָחַשׁ אֵייתִי לְזוּטִין עַל
עֲלָמָא וְאֵתְלִטִיָּא אַרְעָא, מַה כְּתִיב, (בראשית ג)
וּלְאָדָם אָמַר כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וְגו', אַרוּרָה
הָאָדָמָה בְּעִבּוּרָךָ וְגו', דְלָא תְהֵא עֲבָדָא פִירִין וְאִיבִין
כְּדָקָא יֵאוּת. לְקַבֵּל דָּא, וּמִשְׁמֵי הָאָרֶץ. (ש) בְּעִצְבוֹן
תֹּאכְלֶנָּה, לְקַבֵּל דָּא מִטַּל הַשָּׁמַיִם. (ש) וְקוֹץ וְדַרְדַּר
תַּעֲמִית לָךְ, לְקַבֵּל דָּא, וְרוּב דְגֵן וְתִירוֹשׁ. (ש) בְּזַעַת
אִפִּיךָ תֹאכַל לֶחֶם, לְקַבֵּל דָּא, (בראשית כז) יַעֲבֹדוךָ עַמִּים
וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאֻמִּים, דְּאֵינֻן יַעֲבֹדוּן אַרְעָא וְיִפְלַחוּן
בְּחֻקָּלָא, כְּמַה דְאֵתְ אָמַר, (ישעיה סא) וּבְנֵי נֹכַר אֶכְרִיכֶם
וּכְזַרְמִיכֶם. וְכֹלָא נָטַל יַעֲקֹב, דָּא לְקַבֵּל דָּא, וּמִדִּילִיה

לשון הקודש

הַבְּרָכוֹת הִלְלוּ מַצַּד שֶׁל חֵלְקוֹן שֶׁל יַעֲקֹב
הָיוּ וּמִשְׁלֹו הוּא נָטַל. וְהַבְּרָכוֹת הָאֵלוֹ
הָיָה רוּצָה יַעֲחֵק לְבָרְךְ עַת עִשׂוֹ, וּמִשׁוּם
כִּךְ עִשָּׂה הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְגַרְם
לְיַעֲקֹב לְטַל מִשְׁלֹו.
כָּא רָאָה, בְּשַׁעֲה שְׂאוֹתוֹ הִנָּחַשׁ הִבִּיא
קָלְלוֹת עַל הָעוֹלָם וְהָאָדָמָה הַתְּקַלְלָה –
מַה כְּתוּב? (בראשית ג) וּלְאָדָם אָמַר כִּי
שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וְגו', אַרוּרָה

הָאָדָמָה בְּעִבּוּרָךָ וְגו'. שְׁלָא תְהִיָּה עוֹשָׂה
פְּרוֹת וְגִדּוּלִים כְּרָאוּי. כְּנִגְדָּ זֶה וּמִשְׁמֵי
הָאָרֶץ. בְּעִצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה – כְּנִגְדָּ זֶה
מִטַּל הַשָּׁמַיִם. וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּעֲמִית לָךְ –
כְּנִגְדָּ זֶה וְרוּב דְגֵן וְתִירוֹשׁ. בְּזַעַת אִפִּיךָ
תֹּאכַל לֶחֶם – כְּנִגְדָּ זֶה יַעֲבֹדוךָ עַמִּים
וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאֻמִּים, שְׁהֵם יַעֲבֹדוּ אֵת
הָאָרֶץ וְיַעֲבֹדוּ בְּשַׁדָּה, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר (ישעיה
סא) וּבְנֵי נֹכַר אֶכְרִיכֶם וּכְזַרְמִיכֶם. וְהַכֵּל

נָטַל. וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גְרִים לִיה לְיַעֲקֹב דְיִטּוּל הַיְנִי
בְרַכָּאן, לְאַתְדַּבְּקָא בְאַתְרֵיהּ וְחוּלְקֵיהּ, וְעֵשׂו
לְאַתְדַּבְּקָא בְאַתְרֵיהּ וְחוּלְקֵיהּ.

אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה, וְהָא חֲמוּנָן דְּמִשְׁמַיַּי הָאָרֶץ וּמִטַּל
הַשָּׁמַיִם, אֵינּוּן בְּרַכָּאן נָטַל עֵשׂו לְבַתָּר, כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר, הִנֵּה מִשְׁמַיַּי הָאָרֶץ יְהִיָּה מוֹשְׁבֵךְ וּמִטַּל
הַשָּׁמַיִם מֵעַל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לָאוּ הָאֵי כְּהָאֵי וְלֹא דָא כְּדָא,
כְּמָה אַתְפְּרִישָׁאן דְרַגְוִין. בְּיַעֲקֹב כְּתִיב, וַיִּתֵּן לָךְ
הָאֱלֹהִים, וּבְדָא כְּתִיב יְהִיָּה. בְּיַעֲקֹב כְּתִיב, מִטַּל
הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַיַּי הָאָרֶץ, בְּעֵשׂו כְּתִיב מִשְׁמַיַּי הָאָרֶץ
וְטַל הַשָּׁמַיִם, דְּהָא לָאוּ דָא אִיהוּ כְּדָא.

וְדַרְגִּין אַתְפְּרִישָׁן כְּמָה וְכְמָה. בְּגִין דְּבְדָא דְיַעֲקֹב
כְּתִיב בֵּיהּ, וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם,

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא זֶה כְּזֶה וְלֹא זֶה
כְּזֶה, כְּמָה נִפְרָדוֹת הַדְּרָגוֹת. בְּיַעֲקֹב
כְּתִיב וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים – וּבְזֶה כְּתוּב
יְהִיָּה. בְּיַעֲקֹב כְּתוּב מִטַּל הַשָּׁמַיִם
וּמִשְׁמַיַּי הָאָרֶץ – בְּעֵשׂו כְּתוּב מִשְׁמַיַּי
הָאָרֶץ וְטַל הַשָּׁמַיִם, שְׁהֵנָּה זֶה אֵינּוּ כְּזֶה.
וְחַדְרָגוֹת נִפְרָדוֹת כְּמָה וְכְמָה, מִשּׁוּם
שְׁבֻזָּה שֶׁל יַעֲקֹב כְּתוּב בּוֹ, וַיִּתֵּן לָךְ

נָטַל יַעֲקֹב זֶה כְּנִגְדָּה זֶה, וּמִשְׁלֹו נָטַל.
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְרַם לְיַעֲקֹב שְׁיִטַּל
אֶת הַבְּרִכוֹת הַלְלוּ לְהַדְבֵּק בְּמִקְוָמוֹ
וְחַלְקוֹ, וְעֵשׂו שְׁיִדְבֵּק בְּמִקְוָמוֹ וְחַלְקוֹ.
אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה, וְהִנֵּה רְאִינוּ שְׁמִשְׁמַיַּי
הָאָרֶץ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם, אוֹתָן בְּרִכוֹת נָטַל
עֵשׂו אַחַר כָּךְ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר הִנֵּה מִשְׁמַיַּי
הָאָרֶץ יְהִיָּה מוֹשְׁבֵךְ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעַל.

דָּא טַל עֲלָאָה דְנִגִּיד מֵעֵתִיךְ יוֹמִין דְּאֶרְי טַל
הַשָּׁמַיִם, הַשָּׁמַיִם דְּלֵעִילָא, מִל דְּנִגִּיד בְּדִרְגָּא דְשָׁמַיִם,
וּמִתַּמָּן לְחַקֵּל תְּפֻחֵי חַיִּין קַדִּישִׁין. וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, (דָּא אֶרֶץ
דְּלֵעִילָא אֶרֶץ הַחַיִּים בְּעֵשׂו כְּתִיב וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ, בְּיַעֲקֹב מִשְׁמַנֵּי) הָאָרֶץ דָּא
אֶרֶץ הַחַיִּים דְּלֵעִילָא, וַיְרִית לָהּ בְּאֶרְעָא דְלֵעִילָא
וּבִשְׁמַיִם דְּלֵעִילָא. וְלַעֲשׂו בְּאֶרְעָא דְהָבָא לְתַתָּא,
וּבִשְׁמַיִם דְּהָבָא לְתַתָּא. יַעֲקֹב לֵעִילָא לֵעִילָא. עֲשׂו
לְתַתָּא לְתַתָּא.

תּוּ, יַעֲקֹב לֵעִילָא וְתַתָּא, וְעֲשׂו לְתַתָּא. וְאִף עַל גַּב
דְּכְתִיב (בראשית כז) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תִּרְדּוּ וּפְרַקְתָּ עָלֶיךָ
מֵעַל צִוְּאָרְךָ. מִהָאִי דְהָבָא לְתַתָּא, אֲבָל לֵעִילָא לָא
כְּלוּם, דְּכְתִיב, (תהלים לב) כִּי חִלַּק יי עֲמוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל
נִחְלָתוֹ. תָּא חַיִּי, בְּשַׁעֲתָא דְשָׂרוּ לְנִטְלָא בְּרַכָּאן דְּלַחֲוִין.

לשון הקודש

למטה. יעקב למעלה למעלה, ועשו
למטה למטה.

עוד, יעקב למעלה ולמטה, ועשו
למטה. ואף על גב שכתוב והיה כאשר
תרידו ופרקת עלו מעל צווארך – מזה
של פאן למטה, אבל למעלה לא כלום,
שכתוב (דברים לב) כי חלק ה' עמו יעקב
חבל נחלתו. בא ראה, בפשעה
שהתחילו לפל את ברכותיהם יעקב
ועשו, יעקב נטל חלקו שלמעלה, ועשו

האלהים מטל השמים – זה הטל העליון
ששופע מעתיק הימים, שנקרא טל
השמים, השמים של מעלה, הטל
ששופע בדרגת השמים, ומשם לשדה
התפוחים הקדושים. ומשמני הארץ –
זו הארץ שלמעלה, ארץ החיים. בעשו כתוב
ומשמני הארץ, ביעקב משמני הארץ זו ארץ
החיים שלמעלה, ויורש אותה בארץ
שלמעלה ובשמים של מעלה, ובעשו
בארץ של פאן למטה, ובשמים של פאן

יַעֲקֹב וַעֲשׂוּ. יַעֲקֹב נָטַל חוֹלְקִיהָ דְלַעֲיֵלָא, וַעֲשׂוּ נָטַל
חוֹלְקִיהָ לְתַתָּא.

רַבִּי יוֹסִי בְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא אָמַר לְרַבִּי
אֶלְעָזָר, כָּלוּם שָׁמַעְתָּ מֵאַבְיָד, אֲמַאי לָא
אַתְקִיִּמוּ בְרַכָּאן דְּבְרַכִּיָּה יַצְחָק לְיַעֲקֹב, וְאַיִנוּן בְּרַכָּאן
דְּבְרִיד יַצְחָק לְעֵשׂוּ אַתְקִיִּמוּ כְּלָהוּ.

אָמַר לִיה, כָּל אֵינוּן בְּרַכָּאן מִתְקִיִּימִי, וּבְרַכָּאן
אַחֲרֵינִין דְּבְרַכִּיָּה קִדְשָׁא בְרִיד הוּא לְיַעֲקֹב.
אַבְל מִיד, יַעֲקֹב נָטַל לַעֲיֵלָא, וַעֲשׂוּ נָטַל לְתַתָּא.
לְבַתָּר כִּד יָקוּם מַלְכָּא מְשִׁיחָא, יִטּוּל יַעֲקֹב לַעֲיֵלָא
וְתַתָּא וְיִתְאַבֵּיד עֵשׂוּ מַכְלָא, וְלֹא יִהְיֶה לִיה חוֹלְקָא
וְאַחֲסָנָא וְדוּכְרָנָא בְּעֵלְמָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (עובדיה א)

וְהָיָה בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהָבֵה וּבֵית עֵשׂוּ
לְקֵשׁ וְגו'. בְּגוּן דִּיתְאַבֵּיד עֵשׂוּ מַכְלָא, וְיִרִית יַעֲקֹב
תִּרְיִן עֵלְמִין, עֵלְמָא דִּין וְעֵלְמָא דְאַתִּי.

לשון הקודש

הוא את יַעֲקֹב. אַבְל מִיד יַעֲקֹב נָטַל
לְמַעְלָה, וַעֲשׂוּ נָטַל לְמַטָּה. אַחַר כֵּן
כְּשִׁיקוּם מַלְכָּה הַמְּשִׁיחַ, יִטּוּל יַעֲקֹב
לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְיֵאבֵד עֵשׂוּ מִן הַכֹּל,
וְלֹא יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה וּזְכוּרֹן בְּעוֹלָם,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (עובדיה א) וְהָיָה בֵּית יַעֲקֹב
אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהָבֵה וּבֵית עֵשׂוּ לְקֵשׁ
וְגו'. כִּדִּי שִׁיאבֵד עֵשׂוּ מִן הַכֹּל, וְיַעֲקֹב

נָטַל חֵלְקוֹ שְׁלֵמָטָה.
רַבִּי יוֹסִי בְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיָּא אָמַר
לְרַבִּי אֶלְעָזָר, כָּלוּם שָׁמַעְתָּ מֵאַבְיָד לְמָה
לֹא הִתְקַיְּמוּ הַבְּרָכוֹת שֶׁבְרַךְ יַצְחָק אֶת
יַעֲקֹב, וְאוֹתָן הַבְּרָכוֹת שֶׁבְרַךְ יַצְחָק אֶת
עֵשׂוּ כָּלֵם הִתְקַיְּמוּ?
אָמַר לוֹ, כָּל אוֹתָם הַבְּרָכוֹת מִתְקַיְּמוֹת,
וּבְרָכוֹת אַחֲרוֹת שֶׁבְרַךְ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ

וּבְהָאֵי זְמַנָּא כְּתִיב, (עובדיה א) וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר
 צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת הָרַר עֲשׂוּ וְהִיתָה לִּי
 הַמְּלוּכָה. הַהוּא מַלְכוּ דְעֲשׂוּ, דְנִטְלַ בְּהָאֵי עֲלָמָא,
 יְהִיב לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ס"א יבא ליה לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא)
 בְּלַחְדוּי. וְכִי הִשְׁתָּא לָאו אִיהִי מַלְכוּ מִקְדָּשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, אֶלְא אַף עַל גַּב דְּשִׁלִּיט קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְעֵילָא וְתַתָּא, הָא יְהִיב לֹון לְשָׂאָר עַמּוּן, לְכָל חַד
 וְחַד חוּלְק וְאַחַסְנָתָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, לְאַשְׁתַּמְשָׂא בֵיה.
 וּבְהָהִיא זְמַנָּא, יִטּוּל מִכְּלָהוּ מַלְכוּתָא, וְתִהֵא דִילִיה
 כְּלָא, דְכְּתִיב וְהִיתָה לִּי הַמְּלוּכָה, לִיה בְּלַחְדוּי,
 דְכְּתִיב, (זכריה יד) וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם
 הַהוּא יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

וַיְהִי אִךְ יֵצֵא יֵצֵא יַעֲקֹב וְגו'. (בראשית כז) רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָמַר, אִךְ יֵצֵא יֵצֵא, תִּרִי יֵצִיאוֹת הַלָּלוּ

לשון הקודש

לְמַעַלְהָ וּלְמַטָּה, הִנֵּה נָתַן לְשָׂאָר הַעַמִּים
 לְכָל אֶחָד וְאֶחָד חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה
 לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, וּבְזִמְנָן הַהוּא יִטַּל מִכָּלָם
 אֶת הַמְּלָכוֹת וּכְלָה תִהְיֶה שְׁלוֹ, שְׁכַתּוּב
 וְהִיתָה לְה' הַמְּלוּכָה, לוֹ לְבַדּוֹ, שְׁכַתּוּב
 (זכריה יד) וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
 בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.
 וַיְהִי אִךְ יֵצֵא יֵצֵא יַעֲקֹב וְגו'. רַבִּי
 שְׁמַעוֹן אָמַר, אִךְ יֵצֵא יֵצֵא – שְׁתֵּי

יִירַשׁ שְׁנֵי עוֹלָמוֹת – הָעוֹלָם הַזֶּה
 וְהָעוֹלָם הַבָּא.

וּבְזִמְנָן הַזֶּה כְּתוּב, (שם) וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים
 בְּהַר צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת הָרַר עֲשׂוּ וְהִיתָה
 לְה' הַמְּלוּכָה. אוֹתָהּ מַלְכוּת עֲשׂוּ שְׁנַטְל
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, נָתַן לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְתִהְיֶה לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבַדּוֹ. וְכִי עֲבָשׁוּ
 אִינְה מַלְכוּת מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? אֶלְא
 אַף עַל גַּב שְׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹלֵט

לְמַה. אֵלֶּא (דף קמ"ד ע"א) חַד דְּשְׁכִינְתָּא וְחַד דְּיַעֲקֹב,
 דְּהָא בַד עָאֵל יַעֲקֹב, שְׁכִינְתָּא עָאֵלַת עֲמִיּה, וְקַמֵּי
 שְׁכִינְתָּא אֲתַבְרַךְ. דְּיַצְחָק הָוּה אָמַר בְּרַבָּאן,
 וְשְׁכִינְתָּא אֹדְרֵי לְהוּ עֲלִיּהוּ. וְכַד נָפַק יַעֲקֹב,
 שְׁכִינְתָּא נָפַקַת עֲמִיּה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב אַךְ יֵצֵא
 יֵצֵא יַעֲקֹב, תִּרֵי יֵצִיאוֹת בְּחַד.

וְעֵשׂוֹ אָחִיו בָּא מְצִידוֹ. (בראשית כז) מִן הַצִּיד לָא כְּתִיב,
 אֵלֶּא מְצִידוֹ, דְּאִיהוּ צִידָה דִּילִיָּה, דְּלֹא הָוּה
 בֵּיהּ בְּרַכָּה, וְרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ צְוֹנְתָה וְאָמְרָה, אֵל (משלי כג) אֵל
 תִּלְחֶם אֶת לֶחֶם רַע עֵינָן.

וַיַּעַשׂ גַּם הוּא מְטַעְמִים וְגו'. (בראשית כז) יָקוּם אָבִי,
 דְּבּוֹרִיָּה הָוּה בְּעִזּוֹת, בְּתַקִּיפּוֹ רוּחָא, מְלָה
 דְּלִית בָּהּ טַעְמָא, יָקוּם אָבִי. תָּא חֲזִי, מַה בֵּין יַעֲקֹב
 לְעֵשׂוֹ, יַעֲקֹב אָמַר בְּכִסְיָפוֹ דְּאָבִיו, בְּעַנְוָה, מַה כְּתִיב,

לשון הקודש

הַצִּיד, אֵלֶּא מְצִידוֹ, שֶׁהוּא הַצִּידָה שְׁלוֹ,
 שְׁלֹא הֵיטָהּ בּוֹ בְּרַכָּה, וְרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ
 צְוֹנְתָה וְאָמְרָה, (משלי כג) אֵל תִּלְחֶם אֶת
 לֶחֶם רַע עֵינָן.

וַיַּעַשׂ גַּם הוּא מְטַעְמִים וְגו'. יָקוּם אָבִי
 – דְּבּוֹרוֹ הֵיךְ בְּעִזּוֹת, בְּתַקִּיפּוֹת הָרוּחַ,
 דְּכַר שְׁאִין בּוֹ טַעַם, יָקוּם אָבִי. בַּא רְאָה
 מַה בֵּין יַעֲקֹב לְעֵשׂוֹ. יַעֲקֹב אָמַר בְּבוֹשָׁה
 שְׁל אָבִיו, בְּעַנְוָה. מַה כְּתוּב? וַיָּבֵא אֵל

הַיֵּצִיאוֹת הַלְלוּ לְמַה? אֵלֶּא אַחַת שְׁל
 הַשְּׁכִינָה, וְאַחַת שְׁל יַעֲקֹב. שֶׁהִנֵּה
 כְּשֶׁנִּכְנַס יַעֲקֹב, הַשְּׁכִינָה נִכְנְסָה עִמּוֹ
 וְהִתְבְּרַךְ לִפְנֵי הַשְּׁכִינָה. שְׁיַצְחָק הֵיךְ
 אָמַר אֶת הַבְּרָכוֹת, וְהַשְּׁכִינָה מוֹדָה
 לָהֶם עֲלֵיהֶם. וְכִשְׁיֵצֵא יַעֲקֹב, הַשְּׁכִינָה
 יֵצֵאָה עִמּוֹ. וְהוּ שְׁכָתוּב אַךְ יֵצֵא יֵצֵא
 יַעֲקֹב. שְׁתֵּי יֵצִיאוֹת יַחַד.

וְעֵשׂוֹ אָחִיו בָּא מְצִידוֹ. לֹא כְּתוּב מִן

וַיִּבְנֵא אֶל אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי. מַה בֵּין תְּהֵא
 לְהֵא, אֶלְא, דְּלֵא בְּעָא לְאַזְדַּעְזַעָא לִיה, מְלִיל בְּלִשׁוֹן
 תַּחְנוּנִים, (בראשית כז) קוּם נָא שְׁבֵה וְאֶכְלֵה מִצִּידִי. וְעִשׂוּ
 אָמַר, יָקוּם אָבִי, כְּמֵאן דְּלֵא מְלִיל עֲמִיתָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּעָאֵל עִשׂוּ, עָאֵל עֲמִיתָא גִיְהֵנְבַם,
 אֲזַדַּעְזַע יַצְחָק, וְדַחִיל. דְּכְתִיב, (בראשית כז) וַיִּיְחַרְד
 יַצְחָק חֲרָדָה גְדוּלָה עַד מְאֹד. כִּינּוּן דְּכְתִיב וַיִּיְחַרְד
 יַצְחָק חֲרָדָה גְדוּלָה, דִּי. מַחוּז (גְדוּלָה) עַד מְאֹד. אֶלְא,
 דְּלֵא הָוָה דְּחִילוֹ וְאִימָתָא. דְּנִפְל עֲלִיה דִּי יַצְחָק, רַבְתָּא,
 מִיּוֹמֵי דְאַתְבְּרִי. וְאַפִּילוּ בְּחַיָּא שַׁעְתָּא, דְּאַתְעַקֵּד
 יַצְחָק עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא וְחַמָּא (שְׂכִינְתָא) סְפִינָא עֲלִיה, לָא
 אֲזַדַּעְזַע. כְּחַיָּא שַׁעְתָּא דְּעָאֵל עִשׂוּ, וְחַמָּא גִיְהֵנְבַם
 דְּעָאֵל עֲמִיתָא, כְּדִין אָמַר, בְּטָרַם תְּבֵא (ש"ס) וְאַבְרָהָם
 גַּם כְּרוּךְ יִהְיֶה, בְּגִין (דְּחַמָּתָא) דְּחַמִּית שְׂכִינְתָא דְּאֲזִרֵי
 עַל אֵינּוּן בְּרַכָּאן.

לשון הקודש

מֵאֹד. כִּינּוּן שְׂכִינְתוֹב וַיִּיְחַרְד יַצְחָק חֲרָדָה
 גְדוּלָה - דִּי. מַה זֶה וְגְדוּלָה עַד מְאֹד? אֶלְא
 שְׂלֵא הִיְתָה יְרָאָה וְאִימָה גְדוּלָה שְׂנַפְלָה
 עַל יַצְחָק מִיּוֹם שְׂנַבְרָא. וְאַפִּילוּ בְּשַׁעָה
 הַהִיא שְׂנַעְקֵד יַצְחָק עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ
 וְרָאָה וְשְׂכִינְתָה סְפִין עֲלִיו, לֵא הַזְדַּעְזַע
 בְּשַׁעָה הַהִיא שְׂנַבְרָם עִשׂוּ וְרָאָה גִיְהֵנְבַם
 שְׂנַבְרָם עִמּוּ. אֲזַ אָמַר, בְּטָרַם תְּבֵא

אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי. מַה בֵּין זֶה לְזֶה? אֶלְא
 שְׂלֵא רָצָה לְזַעְזַע אוֹתוֹ, דְּבַר בְּלִשׁוֹן
 תַּחְנוּנִים: קוּם נָא שְׁבֵה וְאֶכְלֵה מִצִּידִי.
 וְעִשׂוּ אָמַר: יָקוּם אָבִי, כְּמִי שְׂלֵא דְבַר
 עִמּוּ.

כֵּאן רָאָה, בְּשַׁעָה שְׂנַבְרָם עִשׂוּ - נִבְנַם
 עִמּוּ גִיְהֵנְבַם. הַזְדַּעְזַע יַצְחָק וּפְחַד,
 שְׂכִינְתוֹב וַיִּיְחַרְד יַצְחָק חֲרָדָה גְדוּלָה עַד